

Nemzetközi számvitel

12. Előadás

IAS 8 Számviteli politika, a számviteli
becslések változásai és hibák

2014.05.13.

IAS 8

A decorative graphic consisting of a thick yellow horizontal line that spans the width of the page. Below this line, on the right side, there are several thin white horizontal lines of varying lengths, creating a stepped or layered effect.

Az IAS 8 célja

- A fejezet célja, hogy bemutassa
 - **Hogyan kell számviteli politikát választani**
 - Mikor lehet a számviteli politikát módosítani
 - Hogyan kell a számviteli politikában és a számviteli becslésekben bekövetkezett **változásokat**, hibákat kezelni az IFRS rendszerében

A standard hatóköre

A standardot alkalmazni kell:

- a számviteli politika megválasztásakor és alkalmazásakor
- a számviteli politika változásainak kezelésekor
- a számviteli becslésekben bekövetkezett változások elszámolásakor
- a korábbi időszakok hibáinak javításakor

(Az előző időszaki hibák javításából és a számviteli politika változások visszamenő alkalmazásából eredő adóhatásokat az IAS 12 kezeli)

Definíciók

A, Számviteli politika: A gazdálkodó egység által a pénzügyi kimutatások elkészítésére és bemutatására alkalmazott sajátos elvek, alapok, konvenciók, szabályok és gyakorlat.

B, Számviteli becslés változása

C, Lényegesség

D, Korábbi időszaki hibák: a beszámolási egység egy vagy több korábbi időszaki beszámolójában hiányosan vagy hibásan közzétett tétel, amely egy a (hibás beszámoló készítésének időszakában rendelkezésre álló vagy elérhető) megbízható információ téves felhasználásából vagy figyelmen kívül hagyásából ered. (számítási hiba, számviteli politika téves alkalmazása, tények figyelmen kívül hagyása vagy félremagyarázása, csalás.)

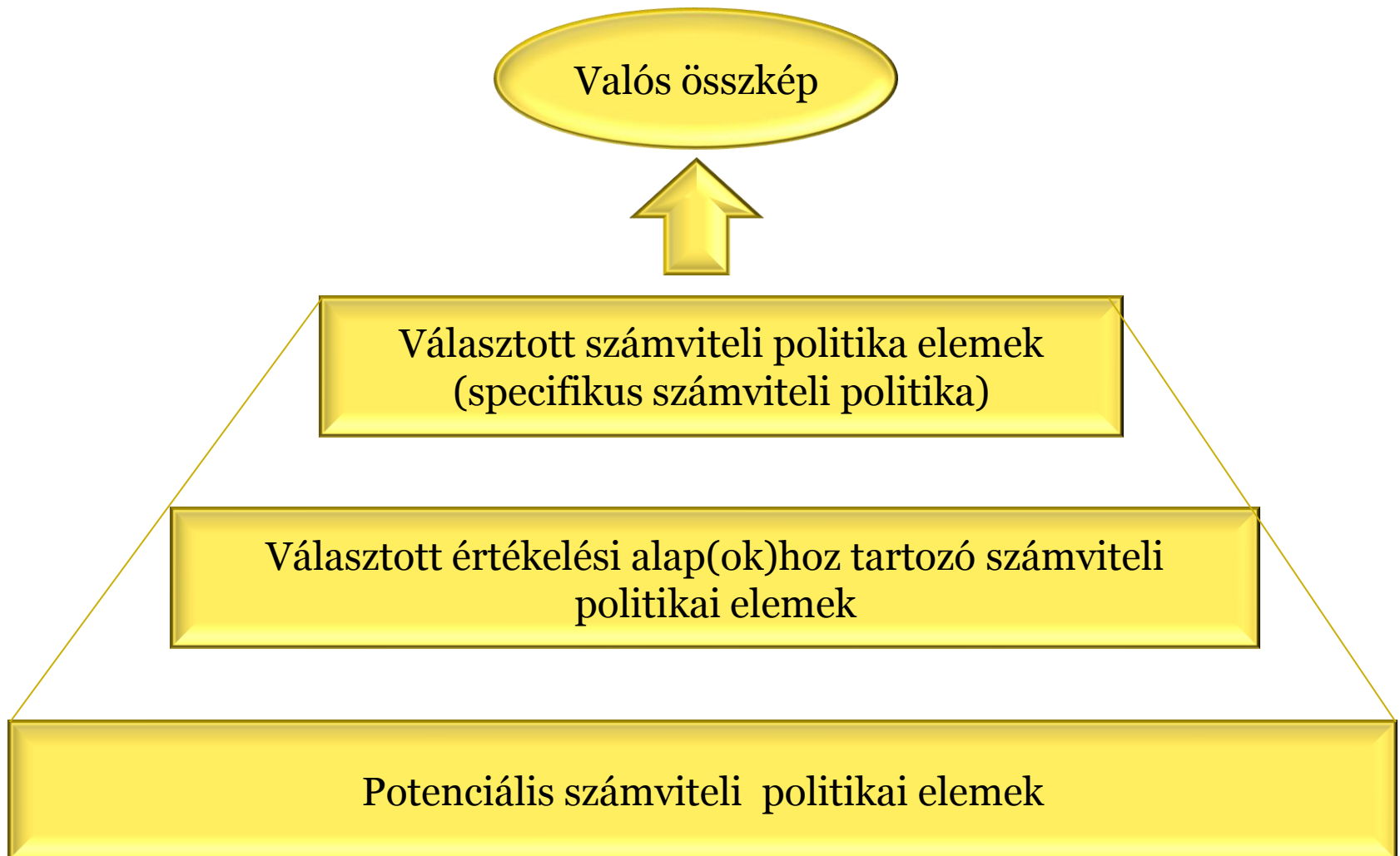
E, Visszamenőleges alkalmazás: számviteli politika változás kezeléséhez

F, Visszamenőleges újbóli megállapítás: előző időszaki hibák kezeléséhez

G, Kivitelezhetetlen: visszamenőleges alkalmazásra, bemutatásra értelmezve

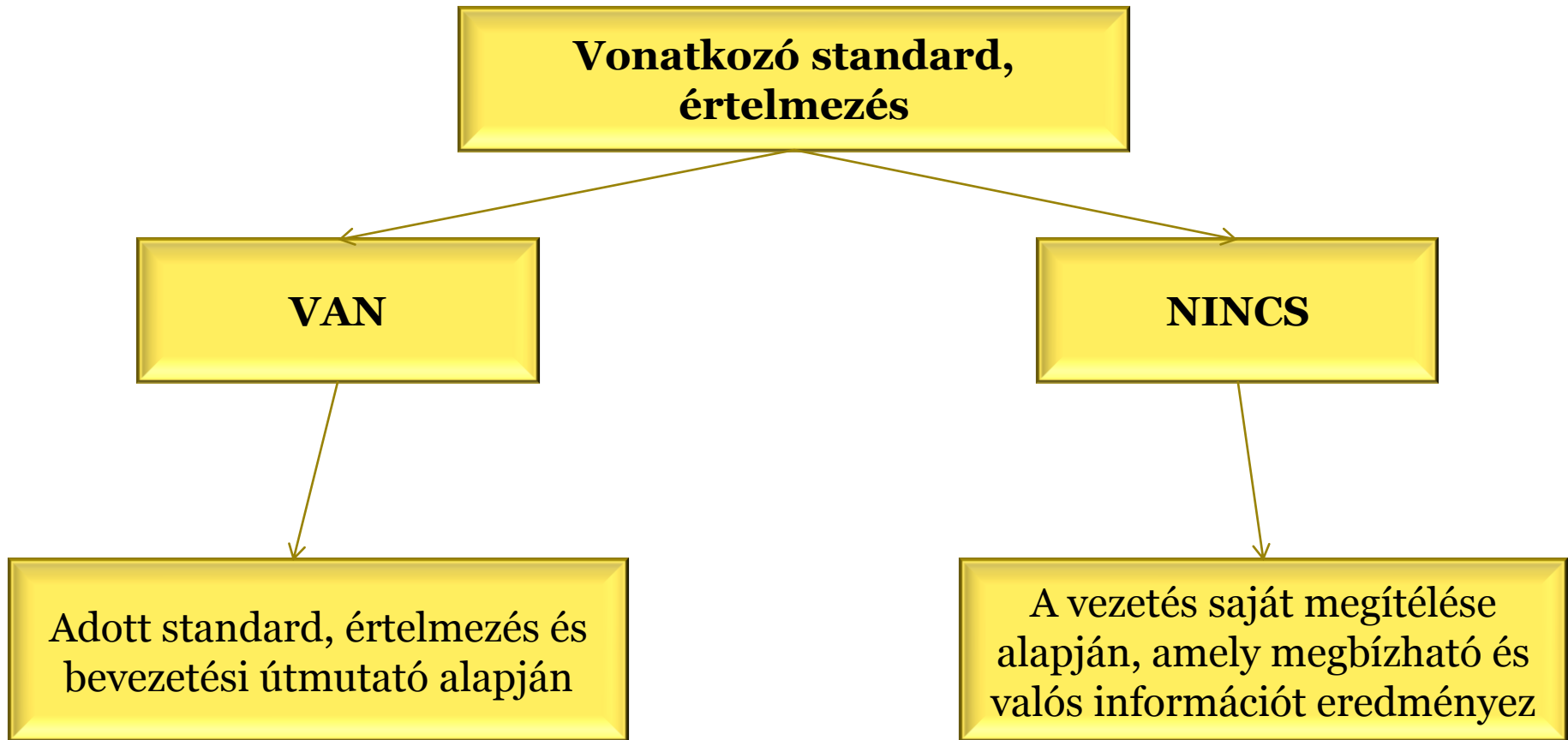
H, Jövőre néző alkalmazás: a számviteli politika és a számviteli becslések kezeléséhez

Számviteli politika fogalma (IAS 1 alapján)

A számviteli politika kiválasztása és alkalmazása

A számviteli politika kialakításánál meg kell vizsgálni, hogy az adott tranzakcióra, eseményre van-e vonatkozó standard vagy értelmezés:

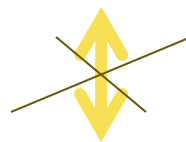

A számviteli politika választás hierarchiája konkrét előírás (standard vagy értelmezés) hiányában

A megbízható és releváns információt eredményező számviteli politika forrásai

Kötelezően

- Hasonló vagy kapcsolódó tételekre érvényes standardok, értelmezések, útmutatások
- Az IASB Keretelvek

Választhatóan

- A hasonló keretelvek szerint standardokat alkotó szervezetek legújabb kiadványai
- Egyéb számviteli szakirodalom
- Elfogadott iparági gyakorlat

A számviteli politika választás és alkalmazás következetessége

Hasonló tranzakcióra, egyéb eseményre és kondíciókra azonos politikát kell választani!

Kivéve: ha egy standard vagy értelmezés kifejezetten megköveteli vagy megengedi, akkor a „hasonlók” egy csoportjára különböző számviteli politika alkalmazható

A számviteli politika változtatása

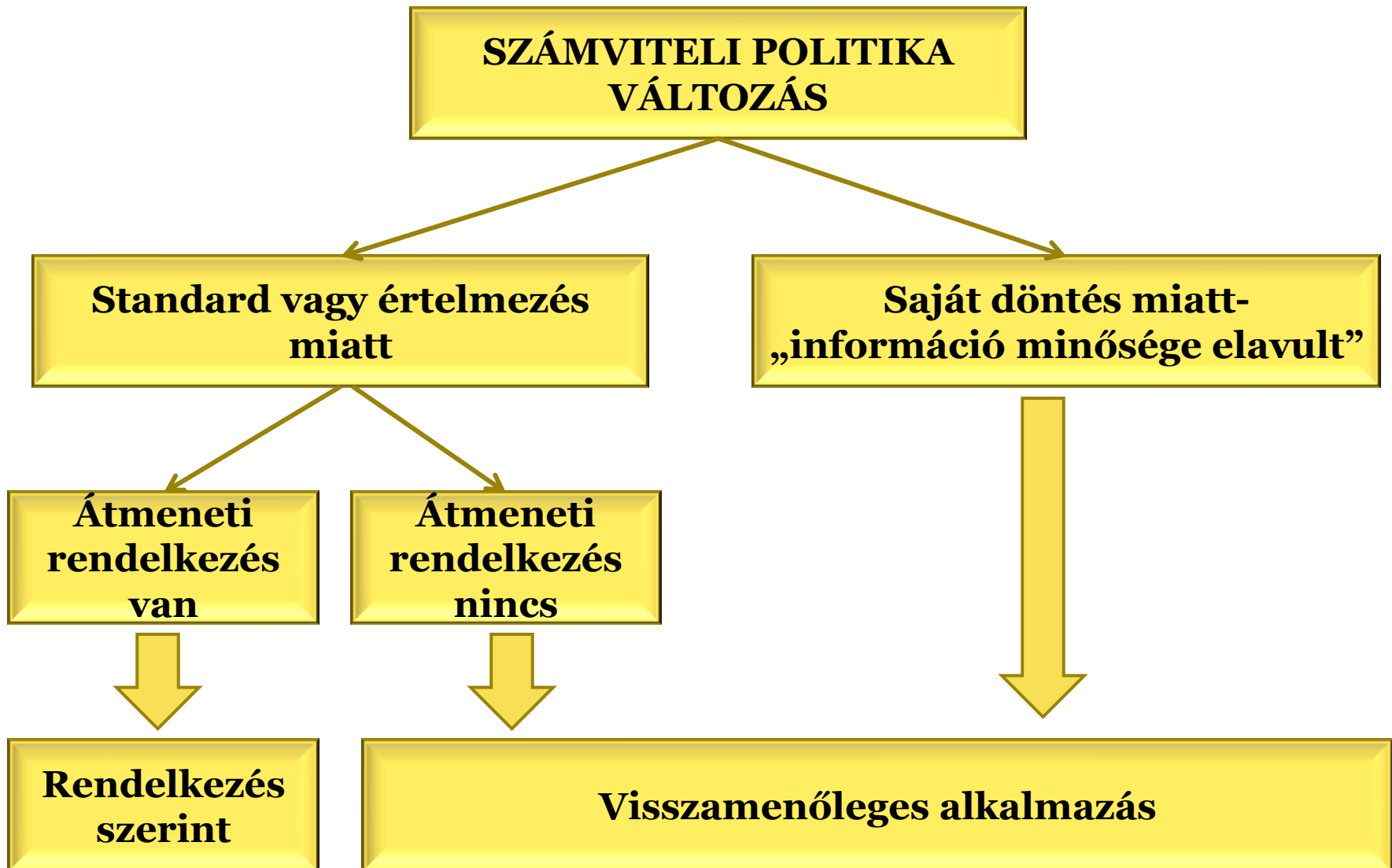
A standard szigorúan szabályozza, hogy mely esetekben lehetséges a számviteli politika változtatása. Ezek alapján a **számviteli politika akkor változtatható meg**, ha

- valamely standard vagy értelmezés írja elő,
- vagy ha a változás a pénzügyi kimutatások valódiságát, megbízhatóságát növeli.

Nem minősül a számviteli politika megváltoztatásának

- a számviteli politika módosítása olyan események, ügyletek szabályozása miatt, amelyek alapvetően eltérnek a korábban bekövetkezett eseményektől, ügyletektől
- és új számviteli politika bevezetése olyan eseményekre, ügyletekre, amelyek az eddigiek során nem következtek be vagy nem minősültek jelentősnek.

A számviteli politika változás hatásainak kezelése

Visszamenőleges alkalmazás

A standard szabályainak értelmében a számviteli politika változtatásának hatását minden esetben **visszamenőlegesen kell kimutatni a pénzügyi kimutatásokban, módosítva az** eredménytartalék nyitó összegét.

Ha azonban létezik egy standardban vagy értelmezésben átmeneti előírás a változás kezelésére, akkor e szerint kell eljárni. Ha átmeneti rendelkezés nincs, akkor minden esetben visszamenőlegesen kell alkalmazni.

Előfordulhat, hogy a visszamenőleges alkalmazás **kivitelezhetetlen**, mert:

- -az információk eltérő szerkezetben kerültek összegyűjtésre és az újraelőállításuk nem lehetséges
- -feltételezéseket igényelne arról, mi lett volna a vezetés szándéka a korábbi időszakokban, mivel a vezetés jelenlegi szándékára vonatkozó információkat nem lehet felhasználni
- -olyan hosszú idő telt el, hogy a becslések nem megbízhatók

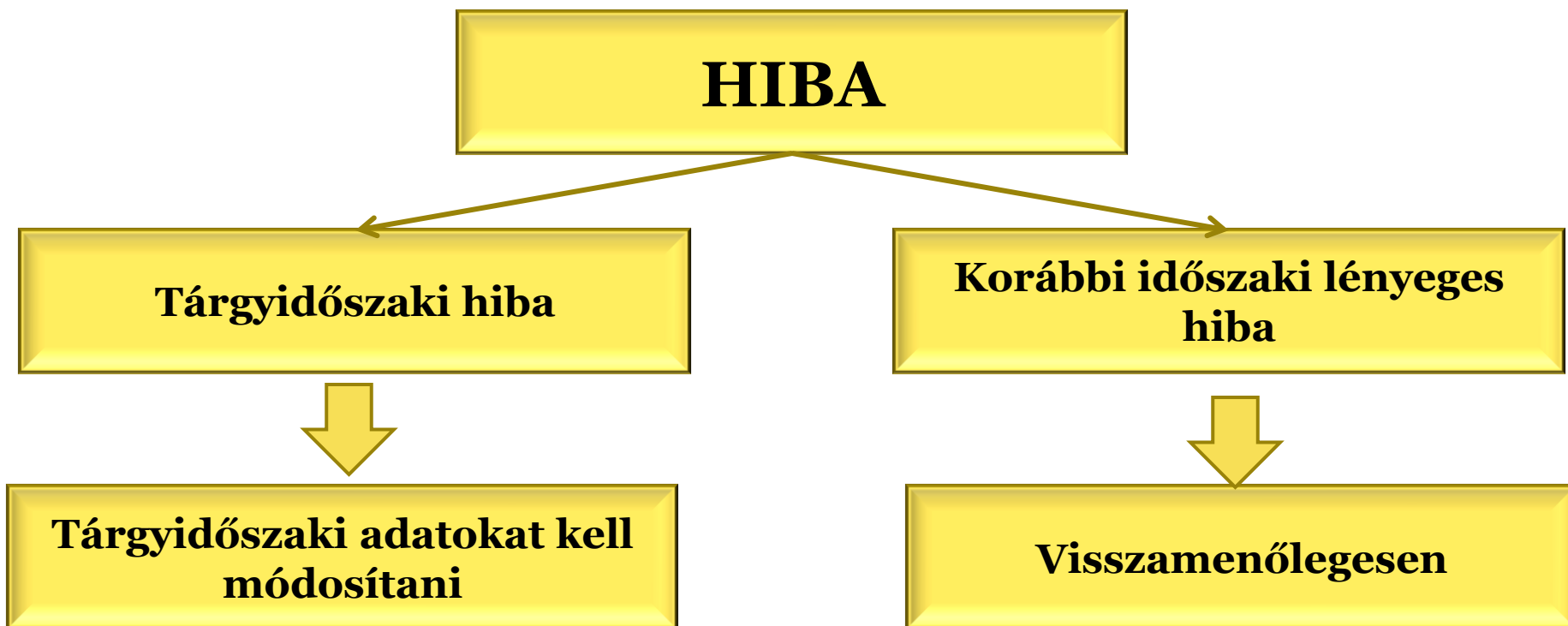
Számviteli becslés változásai

- Üzleti tevékenységben rejlő bizonytalanság következtében a pénzügyi kimutatások számos **tétele nem mérhető pontosan, hanem csak becsülhető** (kétes követelések után elszámolandó értékvesztés, az eszközök hasznos élettartama, leírási kulcsa, a céltartalékok képzett összege)
- A becslésnek **a legutolsó rendelkezésre álló, megbízható információra** kell épülnie
- A becsléseket **szükséges felülvizsgálni** (becslés alapjául szolgáló körülmények lényegesen változnak, új információk, több tapasztalat)
- A számviteli becslés változásának hatását **soha nem kell visszamenőlegesen érvényesíteni az elszámolásokban** (nem minősül hibának)

Számviteli becslések változásai

- **Számviteli politika, vagy számviteli becslés?**
 - **a, vitás esetben számviteli becslésnek kell tekinteni**
 - **b, az értékelési alap változása nem minősül számviteli becslés változásnak**
- **Számviteli becslések változásának hatásai:**
Jövőre néző alkalmazás
 - **a, Eredményhatékony elszámolás a változás időszakában (ha csak azt az időszakot érinti) vagy a változáskori és jövőbeli időszakokra (ha mindegyiket érinti)**
 - **b, Eszköz, kötelezettség és saját tőke értékének kiigazítása a változás időszakában**

Hibák kezelése

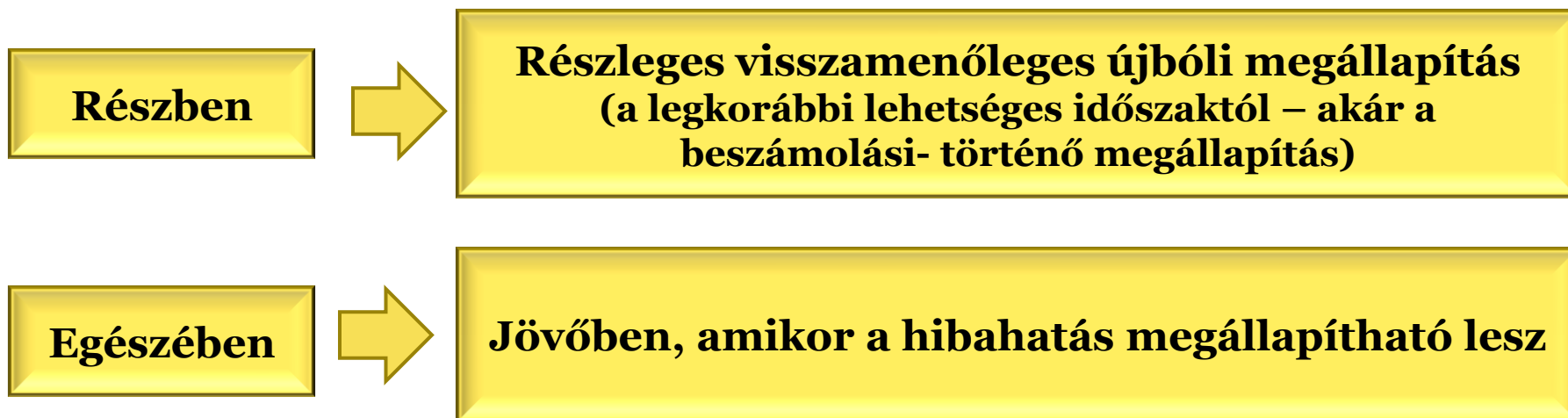

A visszamenőlegességet úgy kell értelmezni, hogy a hiba feltárását követő első, közzétételre kerülő pénzügyi kimutatásokat már módosítani szükséges. A bemutatott legkorábbi időszak nyitó adatait az addigi halmozott hatások figyelembe vételével módosítani kell.

Hibák kezelése

A visszamenőleges újbóli megállapítás korlátai:

A hibák időszaki vagy kumulatív hatásait nem lehet megállapítani

Ha a korábbi időszakban elkövetett hiba nem minősül lényegesnek, akkor a tárgyidőszaki kimutatásokat kell módosítani.

A standardok megkövetelik, hogy a **Megjegyzések részeként be kell mutatni:**

- a jelentős hiba jellegét,
- a hiba hatásának összegét a tárgyidőszakra és a megelőző időszakokra, ideértve azokat az időszakokat is, amelyek az összehasonlítást biztosító időszakokat megelőzők.

Számviteli politika változás közzététele

Csak a változás évében!

1, Standard vagy értelmezés miatti változáskor közzé kell tenni :

- A standard vagy értelmezés címét
- Azt, hogy az átmeneti rendelkezés szerint történt-e a módosítás (ha alkalmazható)
- A változás jellegének bemutatását
- Az átmeneti rendelkezés (ha alkalmazható) leírását
- Azon átmeneti rendelkezéseket, amelyek hatással lehetnek a jövőbeni időszakokra (ha alkalmazható)

2, Saját döntés miatti változáskor közzé kell tenni:

- A változás jellegének bemutatását
- Annak indoklását, hogy miért lesz jobb az információ minősége

3, Minden számviteli politika változást közzé kell tenni:

- A tárgyidőszakra és valamennyi időszakra vonatkozó módosítás (ha kivitelezhető)
- A bemutatott időszakokat megelőző időszakokat érintő módosítások összegét (ha kivitelezhető)
- Részleges visszamenőleges, illetve jövőre néző alkalmazás esetén annak okát, a politika alkalmazás módját és kezdőpontját

4, Tájékoztató a várható változásokról:

- Kibocsátott , de még nem hatályos új standard vagy értelmezés várható alkalmazása és hatásai

Számviteli becslések változásának közzététele

- A változás jellegét és összegét, amelynek jelentős hatása van a tárgyidőszakban, vagy jelentős hatása lesz a következő időszakokban (ha kivitelezhető), illetve
- azt a tényt, hogy a változás a következő időszakokra vonatkozó összege nem határozható meg

Korábbi időszaki feltárt hibák közzététele

Csak a feltárás évében

Lényeges korábbi időszaki hibák kapcsán:

- A hiba jellegének bemutatása
- A valamennyi bemutatott korábbi időszakokra vonatkozó javítás összege
- A bemutatott legkorábbi időszak kezdetére vonatkozó javítások összegei
- Részleges visszamenőleges újbóli megállapítás esetén annak oka, a hiba kijavításának várható módja és ideje

A hatálybalépés napja:

Ezt a standardot 2005. január 1-jén vagy azt követően kezdődő beszámolási időszakokra vonatkozó pénzügyi kimutatásoknál kötelezően alkalmazni kell. A korábbi alkalmazás javasolt, azonban a 2005. január 1. előtti alkalmazás tényét közzé kell tenni.

IAS 8 és a Szt. eltérései

- A Szt. nem tesz különbséget a számviteli politika és a becslés között, a becslést is politikának tekinti
- A Szt. számviteli politikában bekövetkező változásokat a jövőre néző alkalmazást követve jelenik meg, a változás időpontjától alkalmazza az új politikát, és bemutatja a kiegészítő mellékletben a hatásokat.
- A Szt. a számviteli politika fogalmát tágabb értelemben használja
- A Szt. szabályai kevésbé részletesek
- A Szt. szerint minden feltárt hibát ki kell javítani (jelentős, lényeges hiba fogalma)

Köszönöm a figyelmet!

A decorative graphic consisting of a thick yellow horizontal bar that spans the width of the slide. Below this bar, on the right side, there are several thin, parallel white lines that extend horizontally, creating a modern, layered effect.